

Kurzarbeit: Co by měli vědět zaměstnanci z Česka a Polska, kteří pracují v Německu.

Pro zaměstnance z Česka a Polska, kteří pracují u zaměstnavatele v Německu, jsme sestavili několik důležitých otázek a odpovědí na téma kurzarbeit (režim částečné nezaměstnanosti) v Německu.

Co znamená kurzarbeit?

Při uplatnění kurzarbeitu zaměstnavatel zkrátí pracovní dobu. V případě tzv. „kurzarbeitu 0“ (nula) to je dokonce možné až o 100 %. V době uplatňování režimu částečné nezaměstnanosti (tj. kurzarbeitu) zaměstnanci obdrží vyrovnávací příspěvek od Spolkového úřadu práce SRN (Bundesagentur für Arbeit) z prostředků fondu pojištění pro případ nezaměstnanosti, tzv. „Kurzarbeitergeld“ (příspěvek na mzdu při částečné nezaměstnanosti). Kurzarbeit je tedy vlastně totéž co „režim částečné nezaměstnanosti“.

Jaké předpoklady musí být splněny?

O kurzarbeit mohou požádat všechny podnikatelské subjekty s nejméně jedním zaměstnancem. Nově o něj mohou požádat i agentury práce. Důležité je, že u zaměstnavatele musí dojít k tzv. „podstatnému výpadku práce“ (prostoji), v jehož důsledku dojde k výpadku mezd. Výpadek práce (prostoje) musí spočívat v hospodářských důvodech (absence navazujících zakázek, nedostatek surovin či propad odbytu) nebo neodvratitelné události (povodeň, nařízení příslušných orgánů v souvislosti s koronavirem).

Důležité upozornění: Výpadek práce musí být postiženo nejméně 10 % zaměstnanců podniku.

V čem spočívá výhoda kurzarbeitu?

Výhodou kurzarbeitu je, že bude zachováno vaše pracovní místo a zároveň obdržíte vyrovnávací příspěvek v podobě příspěvku Kurzarbeitergeld.

Vztahuje se kurzarbeit také na přeshraniční pracovníky?

Ano, pokud pracujete u zaměstnavatele v Německu v zaměstnání zakládajícím povinnou účast na sociálním pojištění a tudíž platíte také pojistné na pojištění pro případ nezaměstnanosti, platí pro vás stejná pravidla jako pro všechny ostatní zaměstnance. Znamená to, že i vy máte nárok na Kurzarbeitergeld.

Pozor: Pracujete-li v zaměstnání malého rozsahu, pak se na vás kurzarbeit nevztahuje. Viz otázku k výjimkám.

Které osoby jsou z možnosti uplatnění režimu kurzarbeitu vyloučeny?

Kurzarbeit se neuplatní na zaměstnance, kteří byli v okamžiku zahájení uplatňování kurzarbeitu na dovolené nebo na nemocenské. Kurzarbeit nelze uplatnit ani u zaměstnanců vykonávajících **zaměstnání malého rozsahu typu „minijob“**, jelikož se na ně nevztahuje povinná účast na sociálním pojištění.

Musí mě zaměstnavatel informovat o tom, že chce požádat o režim kurzarbeitu?

Ano. Pokud se vás to osobně dotýká, musí vám zaměstnavatel kurzarbeit předem oznámit. Za tímto účelem se zpravidla uzavírá podniková dohoda mezi zaměstnavatelem a radou zaměstnanců.

Pokud u něj nepůsobí rada zaměstnanců, musí si zaměstnavatel vyžádat souhlas všech zaměstnanců dotčených kurzarbeitem. Jste-li tedy dotčen/-a, potřebuje zaměstnavatel váš souhlas.

Pozor: Je možné, že souhlas s kurzarbeitem byl sjednán už ve vaší pracovní smlouvě. V tom případě vám může zaměstnavatel kurzarbeit nařídit.

Co se stane s mým kontem pracovní doby?

Když ve vašem podniku existuje flexibilní úprava rozvržení pracovní doby, musíte vyrovnat získané hodiny odpracované „navíc“ (plusové hodiny), pokud kolektivní smlouva nestanoví jinak. Zeptejte se rady zaměstnanců nebo vašeho odborového svazu!

Co se stane s mou dovolenou a s nevybranou částí dovolené z loňského roku?

Čerpání vašeho nároku na dovolenou musí být v okamžiku zahájení uplatňování kurzarbeitu naplánováno pro celý běžný rok. Nevyčerpanou část dovolené z loňského roku si musíte vybrat před uplatněním režimu kurzarbeitu.

Měl/-a bych se zavedením kurzarbeitu souhlasit?

Díky kurzarbeitu bude zachováno vaše pracovní místo. Proto vám doporučujeme dát souhlas.

Pozor: Když vám zaměstnavatel předloží nějakou dohodu, je důležité, aby se opravdu jednalo o dodatek k pracovní smlouvě v souvislosti s kurzarbeitem, a ne o úplně novou pracovní smlouvu. Proto platí: Nepodepisujte prosím žádnou dohodu o rozvázání či změně pracovního poměru, kterou vám zaměstnavatel předloží jako dodatek k pracovní smlouvě v souvislosti s koronakrizí! Každopádně se vždy nejdříve obraťte na radu zaměstnanců, váš odborový svaz nebo poradnu a informujte se!

Co to je Kurzarbeitergeld?

Kurzarbeitergeld je vyrovnávací příspěvek vyplácený Spolkovým úřadem práce v době uplatňování částečné nezaměstnanosti (tj. kurzarbeitu). Jeho účelem je přinejmenším částečně kompenzovat výpadek výdělků. Vyplácí se za hodiny, v nichž zaměstnavatel nebyl schopen zaměstnancům přidělovat práci.

Jaká je výše příspěvku Kurzarbeitergeld?

Výše příspěvku Kurzarbeitergeld činí cca 60 % ušlé čisté mzdy, resp. cca 67 % ušlé čisté mzdy u zaměstnanců, v jejichž domácnosti žije nejméně jedno dítě.

Pozor: Některé kolektivní smlouvy stanovují navýšení tohoto příspěvku až na 90 %. Zeptejte se rady zaměstnanců nebo vašeho odborového svazu!

Které osoby jsou vyloučeny z nároku na příspěvek Kurzarbeitergeld?

Podmínkou pro poskytování příspěvku Kurzarbeitergeld je účast zaměstnance na pojištění pro případ nezaměstnanosti. To znamená, že příspěvek Kurzarbeitergeld nemůže být vyplácen pracovníkům, kteří neplatí pojistné na pojištění pro případ nezaměstnanosti. Týká se to zaměstnanců pracujících v zaměstnání malého rozsahu typu „minijob“, OSVČ (bez zaměstnanců) a úředníků ve služebním poměru. Nárok na příspěvek nemáte rovněž po dobu poskytování nemocenského z důvodu dočasné pracovní neschopnosti.

Musím o Kurzarbeitergeld žádat sám/sama?

Ne. O poskytnutí příspěvku Kurzarbeitergeld musí žádat vždy zaměstnavatel, a sice u Spolkového úřadu práce SRN (Bundesagentur für Arbeit).

Kdo a jak dlouho mi bude Kurzarbeitergeld vyplácet?

Příspěvek v rámci kurzarbeitu vám vyplácí zaměstnavatel maximálně po dobu 12 měsíců. V mimořádných případech může být tato podpůrná doba prodloužena až na 24 měsíců.

Jsem v době poskytování příspěvku Kurzarbeitergeld sociálně pojištěn/-a?

Ano, i nadále zůstáváte pojištěn/-a v zákonném zdravotním a nemocenském pojištění, pojištění dlouhodobé péče, důchodovém pojištění, pojištění pro případ nezaměstnanosti i v zákonném úrazovém pojištění zaměstnanců.

Co se stane, když během kurzarbeitu onemocním?

Pokud během kurzarbeitu onemocníte a ošetřující lékař vás uzná dočasně práce neschopným/neschopnou, bude vám nejdříve po dobu odpovídající nároku na náhradu mzdy nadále vyplácen příspěvek Kurzarbeitergeld. Následně obdržíte nemocenské.

Co se stane, když v době uplatňování kurzarbeitu utrpím pracovní úraz, resp. úraz na cestě do zaměstnání a zpět?

Pokud se vám v době uplatňování režimu kurzarbeitu přihodí pracovní úraz či úraz na cestě do zaměstnání a zpět, bude vám i nadále vyplácen příspěvek Kurzarbeitergeld, a to po celou dobu, v níž byste měl/-a nárok na náhradu mzdy. Následně obdržíte tzv. úrazový příplatek (Verletztengeld) od příslušné úrazové pojišťovny (Berufsgenossenschaft).

Mohu v době trvání kurzarbeitu pracovat i někde jinde?

Pokud jste už před zavedením režimu kurzarbeitu vykonával/-a vedlejší činnost, můžete ji vykonávat i nadále, aniž by vám byl příjem z této činnosti odečítán z příspěvku Kurzarbeitergeld.

Pokud po zavedení kurzarbeitu začnete vykonávat novou výdělečnou činnost nebo rozšíříte rozsah již vykonávané vedlejší činnosti, bude se vám příjem z této činnosti v plné výši odečítat z poskytovaného příspěvku Kurzarbeitergeld, tj. příspěvek se adekvátně sníží.

Co v případě, když nevystačím s penězi?

Jestliže příjem domácnosti nestačí na úhradu nákladů na živobytí, je možné požádat o dávky základního zabezpečení. Za tímto účelem byste si měl/-a nechat poradit.

Může mi zaměstnavatel dát výpověď v době uplatňování kurzarbeitu?

Účelem kurzarbeitu je zabránit výpovědím. Výpovědi dané zaměstnavatelem z provozně-organizačních důvodů však bohužel nejsou vyloučeny.

Použité zdroje a další informace:

<https://www.dgb.de/-xRE>

<https://www.arbeitsagentur.de/vor-ort/rd-sachsen/kurzarbeit>